

Källbyverket har en framtid

Fakta och ställningstaganden

Underlag inför samtal och överväganden kring en långsiktigt hållbar och ansvarsfull lösning av Lunds kommuns avloppsrening i en tid av klimatomställning

Lund 7 oktober 2023

Producerad av FörNyaLund

Sammanfattning

Det finns starka skäl att behålla och utveckla vårt nuvarande reningsverk för avloppsvatten i Källby, ett av Skånes mest effektiva reningsverk.

Att satsa på ett uppdaterat Källby kommer att bli betydligt bättre för miljön både på kort och lång sikt och blir också gynnsamt för naturvärdena längs Höje å. Vi kan säkra ett kontinuerligt flöde i ån och rädda Källbydamarna i nuvarande form för framtiden. Allt detta till en betydligt lägre kostnad, troligen mindre än en tredjedel av vad en anslutning av Lund till Malmös reningsverk i Sjölunda skulle uppgå till. I denna rapport sammanfattas fakta och argument för att behålla, förnya och utveckla Källby reningsverk inför framtiden.

Miljön

Av sammanställningen i denna rapport framgår att Källbyverkets nuvarande utsläppsnivåer ligger väsentligt under vad som VA SYD anger i sin tillståndsansökan för det förnyade Sjölunda-verket i Malmö. Ett utbyggt Källby - kompletterat med nya reningssteg - medför en ännu effektivare rening än idag, vilket minskar belastningen på Öresund. Dessutom slipper vi de stora naturingrepp som bygget av den tänkta tunneln till Nya Sjölunda kommer att medföra.

Cirkulära system

I framtiden ökar samhällets intresse att spara på vatten. Ett sätt att spara är att etablera lokala, cirkulära system. Avloppsvatten betraktas då som en resurs som - efter långtgående rening - kan användas för bevattning, återförs till grundvattnet eller till och med bli råvatten i framtidens vattenverk. Att satsa på lokala reningsverk innebär att vi står bättre beredda, när kraven på cirkulära system kommer. Även om det kan dröja innan dessa system får avsevärd inverkan på vårt samhälle, är det viktigt att vi behåller rådhögheten över vattnet som resurs och att vi redan nu förbereder vår infrastruktur för lokala cirkulära system.

Ekonomi

Lunds investeringar i Sjölundaprojektet beräknas kosta c:a 3,5 miljarder kr* varav c:a 2,5 enbart för en tunnel för att överföra vårt avloppsvatten till Malmö. Investeringen i ett uppgraderat och utbyggt Källbyverk uppskattas till i storleksordningen 1 miljard kr**. Enligt Lagen om allmänna vattentjänster ska varje kommun tillse att de avgifter som tas ut för sådana tjänster inte överskrider vad som krävs för att täcka nödvändiga kostnader för att ordna och driva VA-anläggningen. Därför är det vår skyldighet gentemot kommunens VA-kollektiv att ordentligt utreda och säkerställa att den lösning som är mindre kostnadskrävande också kan godtas från ett miljöperspektiv och därmed få miljö tillstånd. Det känns dessutom bättre att satsa våra pengar på att rena avloppsvatten än på att förflytta det.

Höje å

Vi vill investera i åtgärder för att rena avloppsvattnet, inte att transportera det till Malmö. Dessutom medför Lunds höga miljöambitioner att vi satsar på betydligt högre grad av rening än man planerar för i Sjölundaprojektet. Utan vattnet från Källby

reningsverk kommer vattenmängden i Höje å att minska drastiskt. Risk finns att delar av åns ekosystem skadas under de torra delarna av året. Källbyverkets vatten, särskilt efter ombyggnad, tjänar till att spä ut det förorenade vatten som redan flyter i ån till mera acceptabla nivåer.

Dammarna

Att behålla Källbyverket innebär också att vi kan behålla dammarna och deras olika funktioner. Förutom som polerande slutsteg för avloppsvattnet utgör de idag ett uppskattat rekreativområde. För flera fågelarter är Källbyområdet en högtintressant biotop som övervintrings-, rast- och häckningslokal. Det konstanta flödet av förhållandevis varmt vatten förhindrar dessutom avlagringar av föroreningar i dammarna.

Risker

VA SYD har fattat ett styrelsebeslut att avsluta utredningen av Källbys förnyelse med fortsatt drift. Fortsatt omhändertagande av avloppsvattenrening i Källbyverket anses vara förenat med omfattande och särskilt betydande risker: Nytt miljötillstånd kommer kanske inte att beviljas, villkoren i ett nytt miljötillstånd kan kanske inte efterlevas samt att riskerna är höga för kostnader och för brist på kompetent personal. Dessa risker kan i vart fall inte vara skäl nog för att inte objektivt, sakligt och transparent utreda och noggrant pröva uppgraderingen och utbyggnaden av Källby-verket. Ett utbyggt reningsverk i Källby - kompletterat med nya reningssteg – kvarstår som ett sätt att klara många års befolkningsökning i Lund och ändå minska utsläppen till Höje å.

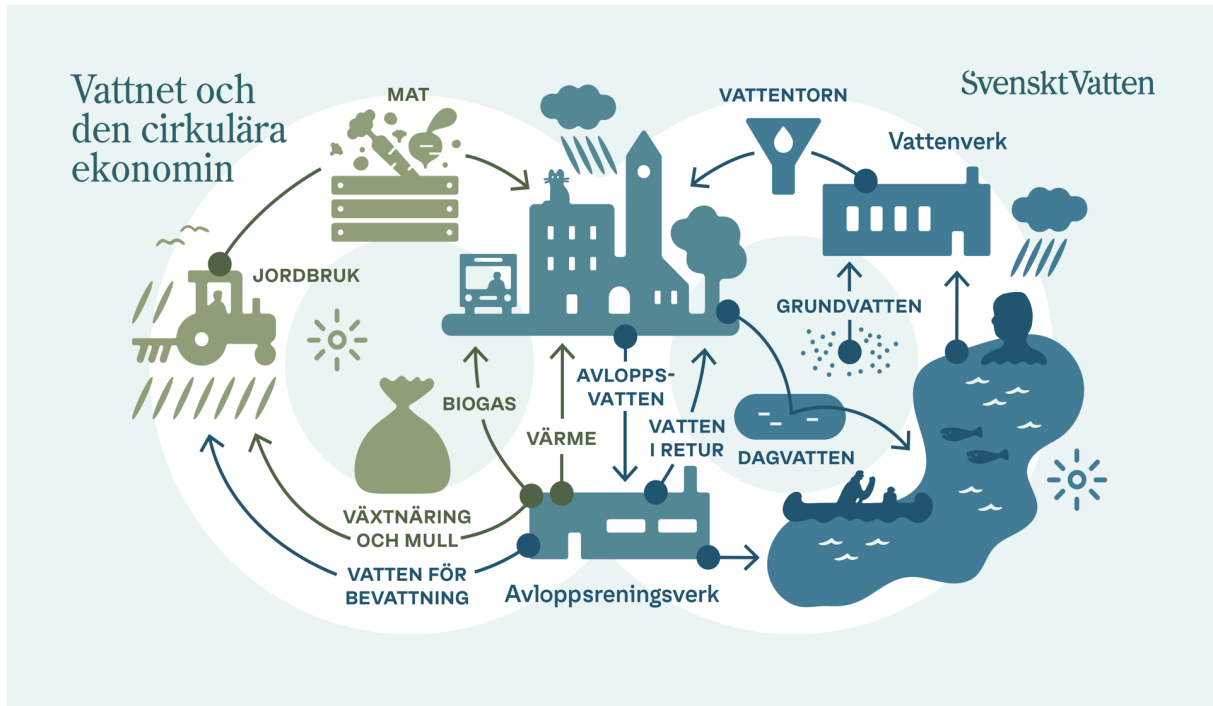
En intressant tanke kan vara att därutöver överväga utbyggnad av det befintliga reningsverket i Södra Sandby och återuppliva reningsverket i Dalby för att skapa än mer utrymme för tillväxt, motsvarande c:a 30 000 personer. Det skulle kunna ge tillgång på vatten för bevattning i stora delar av kommunen.

Framtidens cirkulära vattensystem

Sverige har förhållandevis gott om vatten. Till skillnad från de flesta andra länder finns ännu ingen stor vattenbrist i landets kommuner, vilket inneburit att viljan till besparingar av vatten historiskt sett varit låg. Förbrukningen har i ett längre perspektiv ändå succesivt minskat. I en nyligen publicerad insändare i Sydsvenskan förklarade bland annat Ilmar Reepalu, styrelseordförande i Sydsvatten, som producerar dricksvatten till 17 kommuner i Skåne, att vi i Sverige förbrukar c:a 40% mera vatten per person än man tex. gör i Danmark. Detta måste vi ändra på, menar Ilmar Reepalu i sin insändare. "Vi tar vatten för givet i Sverige, men det måste vi sluta med. Ett varmare klimat påverkar främst vattnet."

Dricksvatten i Sydvästra Skåne är redan idag en ändlig resurs. Redan idag kommer Lunds dricksvatten främst från Småland. Det är av stor vikt att på olika sätt minska vår förbrukning, när befolkningen ökar och klimatet ändras. En begränsning av

vattenförbrukningen innebär samtidigt att avloppsvattenmängden som tillförs reningsverken minskar. Det hävdade också VA-sektorns branschorganisation Svenskt Vatten i Almedalen i somras. I sin nyligen utgivna forskningsrapport "Från Reningsverk till Resursverk" skriver Svenskt Vatten: "Omställningen mot en cirkulär resursanvändning utgör en viktig del i arbetet för att minska samhällets miljö och klimatpåverkan och nå de nationella och internationella klimatmålen."

På kontinenten i t ex Spanien, Holland och Tyskland har man kommit mycket långt inom detta område. I vissa sektorer, t ex i processindustrin, pappersindustrin och livsmedelsindustrin, där man förbrukar stora vattenmängder, cirkuleras vatten sedan länge. Vatten för dessa industriändamål brukas flera gånger - också i Sverige.

I några kommuner, där man har vattenbrist, experimenterar man på olika sätt med återbruk av vatten. Det är idag tekniskt möjligt att rena vatten till en kvalitet som gör att det kan användas till bevattning, givet vissa förutsättningar, eller återföras till grundvattenmagasin.

Dagens konventionella avloppssystem är ett linjärt system, inte ett cirkulärt system, som är uppbyggt för att vara just linjärt. Vattnet, som inte bara utnyttjas som vattenkälla utan också som transportmedium, återanvänds inte alls. Växtnäringen i avloppet återförs bara i liten utsträckning till jordbruket.

Vårt linjära avloppssystem bidrar till ett sårbart samhälle uppbyggt på ett fåtal dricksvattentäkter, ett jordbruk helt beroende av importerat mineralgödsel och en på organiskt material utarmad jordbruksmark.

Vi kan inte förändra det linjära systemet på kort sikt. Lösningar för cirkulära system måste ta hänsyn till dagens struktur, men vid renovering och nybyggnation kan och skall framtida utveckling beaktas redan idag. Framförallt får vi inte försvåra eller omöjliggöra en framtida utveckling mot cirkulära och lokala system.

Framtidens avloppssystem är lokala och cirkulära. Vi måste redan idag förbereda vår infrastruktur för återbruk av avloppsvatten. Detta kan vi göra genom att skaffa rådighet över våra avlopps- och ledningssystem.

VA SYDs strategi och Lund

90 procent av Sveriges befolkning får sitt dricksvatten levererat och avloppsvatten behandlat genom kommunala vatten- och avloppstjänster. De flesta av landets kommuner sköter fortfarande sina VA-frågor i egen regi men allt fler kommuner har börjat samverka – speciellt vad avser avloppsvattenreningen. Särskilt för mindre kommuner kan det vara en stor fördel att på detta vis vara del av en större organisation och slippa ha egen personal fokuserad på VA-frågor. Detta gäller också kommunalförbundet VA SYD.

För Malmö kommun är en upprustning av Sjölundaverket absolut nödvändig då verket är slitet och har konceptuella brister. Att en rad mindre kommuner hakar på projektet är i vissa fall logiskt och förståeligt. Vad gäller Lunds kommun är situationen dock annorlunda.

Källbyverket är idag ett välskött reningsverk och resultatmässigt i klass med de bästa i landet.

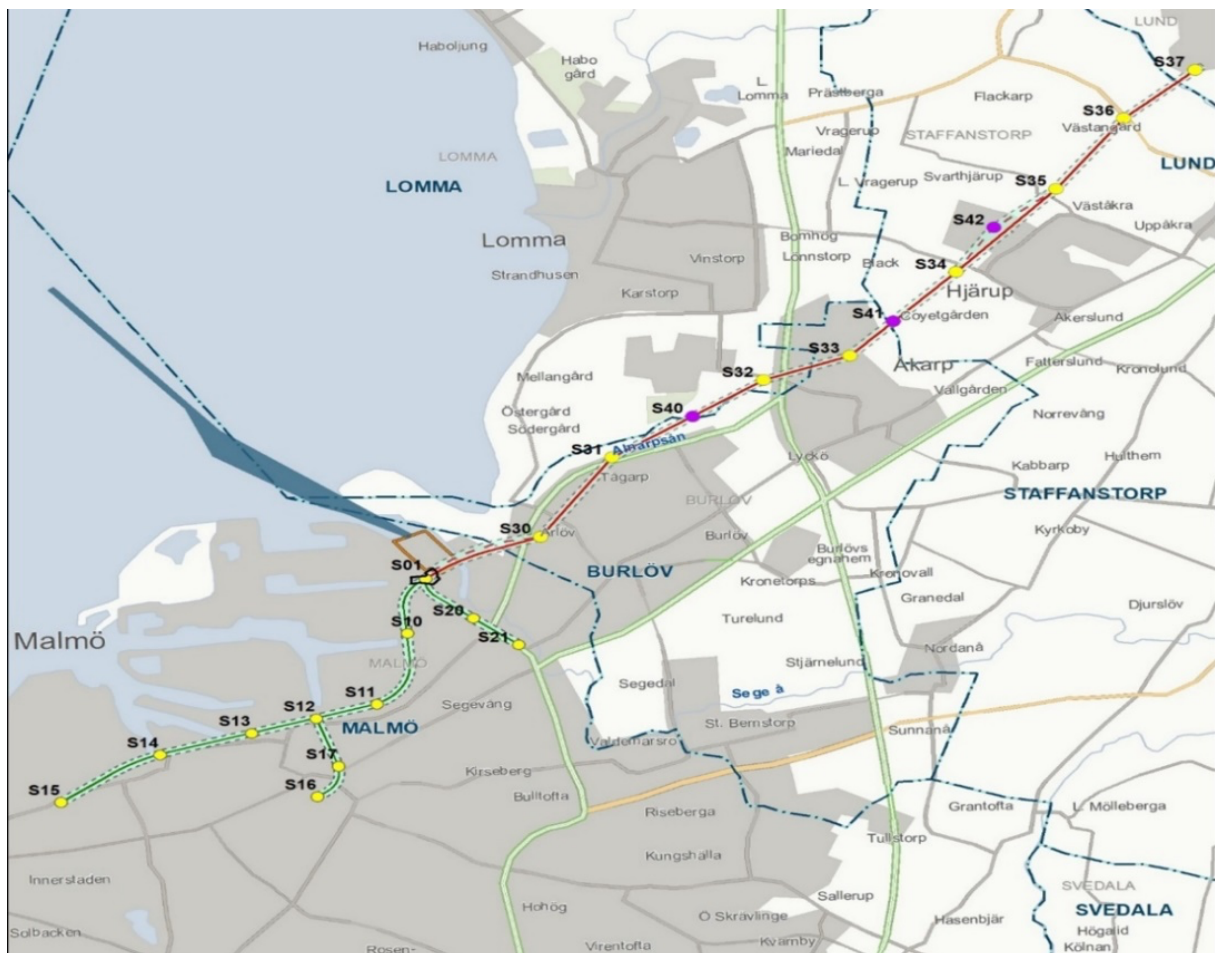
Med Nya Sjölunda (projekt Maxima) avser VA SYD bygga en mycket stor anläggning där det renade vattnet leds ut i Öresund. En rad argument gör att detta inte är den rätta lösningen för den näst-största kommunen, Lund.

- Att leda bort allt vårt avloppsvatten försvårar utvecklingen mot cirkulära system i framtiden vilket både VA-företagens egen branschorganisation och Naturvårdsverket framhåller som viktigt att inte göra.
- Att pumpa allt vårt avloppsvatten till Malmö och sedan leda ut det i Öresund är att ge bort en framtida resurs
- Kostnaden för Lund vid en anslutning är väldigt hög och bedöms idag till i storleksordningen 3,5 miljarder*, varav 2,5 för tunneln. Vi vill satsa pengar på att rena vattnet, inte transportera det.
- Sjölundas placering vid kusten är riskabel med tanke på vattenhöjningen och åtföljande risker för översvämningar
- Att förlägga en så stor del av regionens avloppsvattenrening till ett och samma ställe är inte klokt av beredskapsskal.
- Att bygga tunneln är behäftat med stora miljörisker

- Att bygga tunneln är behäftat med stora ekonomiska risker. Så har det tex. visat sig vara fallet också med det pågående tunnelbygget till Henriksdals reningsverk i södra delen av Stockholm.
- Vi nöjer oss inte med att rena vattnet till en nivå som är godkänd för en stor recipient som Öresund, vi har miljöambitioner och vill rena så mycket det går.

VA SYD har nu som strategi valt att inte följa beslut fattat av Lunds Kommunfullmäktige i mars 2022 och därmed att inte tillvarata Lunds intressen. I ett av VA SYD beställt juridiskt PM skriver Ask/Kocan jurister:

"Det bästa är om VA SYD ser till att hitta lösningar som varje kommun är tillfreds med. Samverkan inom ett kommunalförbund bygger på att man kommer överens och löser uppkomna situationer. Det skulle vara både tidsödande och besvärligt att hantera om VA SYD väljer att genomföra något mot en kommuns vilja."

*Sträckningen för den av VA SYD planerade överföringstunneln från Källby till Sjölanda:
En betongtunnel 10,6 km lång med en diameter på ca 3 m förlagd på 30 meters djup.*

VA SYD har genom beslutet i Förbundsstyrelsen den 18 augusti 2023 visat att man grovt misslyckats med den viktiga uppgiften att ta tillvara alla sina medlemskommuners intressen. Det är ytterst anmärkningsvärt att man funnit att anslutning till Nya Sjölanda utgör bästa alternativet för framtida avloppsvattenrening i Lund - utan att först fullfölja överenskommelser som gjorts, det vill säga att genomföra Källbyutredningen enligt

fastlagd plan. I detta läge har Lunds kommun två alternativa val om man inte vill låta sig bli intvingad i Nya Sjölunda:

Det första alternativet innebär att Lunds kommun fullföljer utredningen och söker miljötillstånd enligt den fastställda planen för projektet med det långsiktiga målet att Källby avloppsreningsverk ska uppgraderas för att klara framtida miljökrav och planerad stadsutveckling. Detta görs samtidigt med att VA SYD helt eller delvis behåller ansvaret för Lunds VA-huvudmannaskap.

Det andra alternativet är mera långtgående och innebär att Lund återtar VA-huvudmannaskapet i dess helhet genom att begära utträde ur VA SYD. Det ger Lund full rådgighet och fullt ansvar för att avloppsvattenhanteringen i Lund uppfyller miljö- och hälsoskydds krav.

I stället för att tvingas acceptera en anslutning till Nya Sjölunda förordar vi ett av dessa båda alternativ!

Att transportera vårt avloppsvatten i en tunnel till Sjölunda är att ge bort en resurs. Det är också olämpligt av beredskaps- och miljöskäl. Och enbart tunneln skulle kosta mera än dubbelt så mycket som ett uppdaterat Källby.

Källbyverket

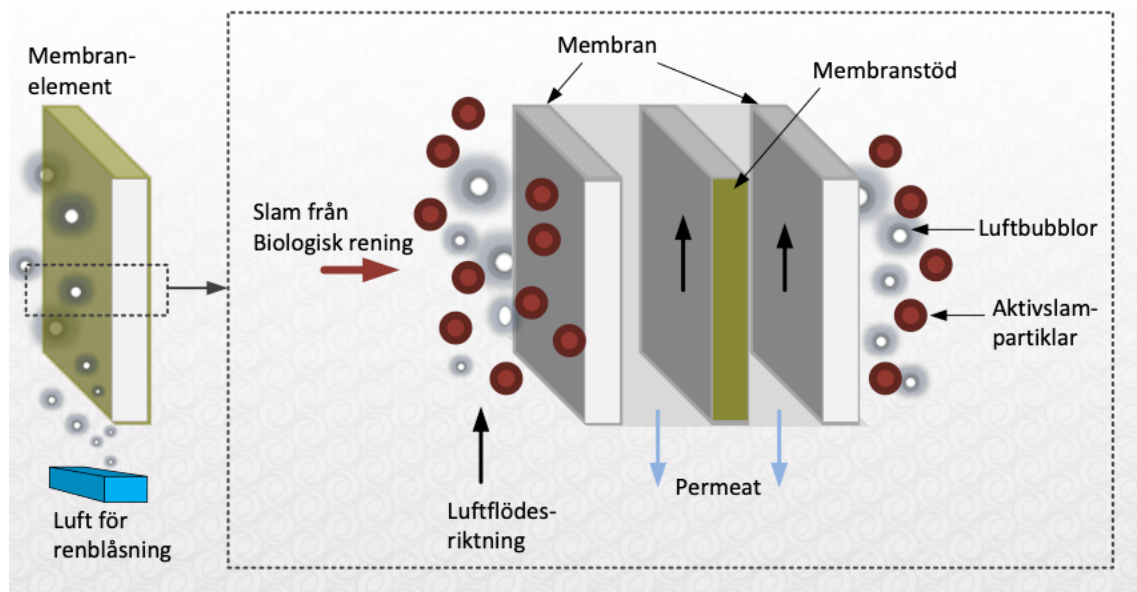
Källbyverket och Sjölunda i siffror: Tabellen visar i sammandrag att nuvarande utsläppsnivåer från Källby avloppsreningsverk ligger väsentligt under gällande villkor - enligt miljötillståndet.

Parameter	Källby: Gällande villkor 2023, mg/l	Källby: Villkor enl Källby-utredningen 2021-12-07, mg/l	Källby: Prel. villkor enl Recipient-utredningen, mg/l	Källby: Nuvarande utsläpp, mg/l	Sjölunda:		
					Gällande villkor, 2023, mg/l	Nuvarande utsläpp, mg/l	Ny ansökan 2023, mg/l
BOD7	<10	<6	<3	1	12	9	6
P-tot	<0,3	<0,15	<0,1	0,1	0,3	0,4	0,2
N-tot	<10	<6	[ej framtaget]	7	10	13	6
Ammonium-N	<4	<2	0,25-0,27	1	-	-	-

Notera att de sökta utsläppsvillkoren för det planerade, utbyggda Sjölundaverket ligger på en högre haltnivå än vad som redan idag uppnås i Källbyverket (utom för N-tot) och

definitivt i jämförelse med de sannolika framtida villkoren för ett utsläpp av det renade vattnet i Höje å.

Den föreslagna utbyggnaden av Källby med avancerad partikelavskiljning i exempelvis en MembranBioReaktor (MBR), efternitriifiering och läkemedelsrening kommer att minska de nuvarande utsläppen ytterligare. Notera att reningssteget för läkemedel inte i sig påverkar utsläppen av de begränsande parametrarna, även om det självklart medför ytterligare förbättringar vad avser framförallt partikelbundna föroreningar.

Membranfilter

Ett nytt miljötillstånd skulle oundvikligen medföra krav på lägre utsläpp än vad som gällande tillstånd medger. Troliga villkor från recipientutredningen anges i tabellen ovan. Notera att värdena är så kallade begränsningsvärden, vilka är svårare att uppnå än de värden vi har idag.

För att uppnå så låga halter av ammoniumkväve som anges i tabellen krävs efternitriifiering. Det är en metod som används på flera håll i landet. För att uppnå totalfosfor på 0,1 mg/liter krävs avancerad partikelavskiljning.

Övriga parametrar borde vara mindre problemfyllda. Det finns beprövad teknik som klarar samtliga krav men det måste naturligtvis prövas i den förprojektering som tyvärr stoppades av VA-Syd. Enligt våra bedömningar skulle ett uppdaterat Källby som klarar tabellens krav kosta i storleksordningen 1 miljard**.

Det är ännu oklart om ett nytt tillstånd skulle kräva utsläpp som är *lägre än dagens faktiska utsläpp*. Detta innebär ju i praktiken att ett historiskt gott miljöarbete bestraffas. Inför samma problematik ställs även andra svenska reningsverk som t ex Uppsalas. I denna fråga har politiska kontakter på högsta politiska nivå tagits.

Eftersom vi tillför nya reningssteg i Källbyverket och därmed minskar utsläppen är det dock troligt att vi ändå skulle kunna klara kraven för en ökad personanslutning under överskådlig tid. Detta måste dock noggrant utredas inför en kommande tillståndsprövning, ett arbete som var inplanerat i den av VA SYD nu stoppade Källby-utredningen.

I vårt miljötillståndsvillkor anges inget om antal anslutna personer, däremot har som prognostiserad anslutning angivits 120 000 personer. År 2022 var 114 700 personer anslutna. Denna angivelses juridiska status är oklar. Inkommande avloppsvattenmängd om 10,5 milj. kubikmeter är också lägre än den prognosticerade 14,5 miljoner. Det som bör vara avgörande är utsläppsmängderna, inte hur många personer som genererar dem. Det är ju också så att de är de inkommande föroreningarna i form av BOD7, kväve och fosfor tillsammans med avloppsvattenmängden som är dimensionerande parametrar för hur stora bassänger man behöver.

Om vi med förbättrad teknik ytterligare kan minska dessa utsläpp samt ta bort finpartiklar och läkemedelsrester borde ett ökat antal personer kunna accepteras. Men det bästa vore ju att fortsätta arbetet och pröva detta i skarp tillståndsprövning, dock i Lunds regi eftersom VA SYD inte vill göra detta.

Skulle det, mot förmodan, visa sig att det är personantalet som är det viktiga eller att ytterligare sänkningar av de faktiska utsläppen krävs, återstår möjligheten att avlasta Källbyverket och ändå gå vidare med befolkningsökningen enligt prognos.

Källby reningsverk renar redan idag avloppsvattnet mera än vad det framtida Sjölunda är tänkt att göra. Genom en uppdatering med avancerad partikelavskiljning och läkemedelsrening kommer vi att minska våra föroreningar till Höje å ytterligare, vilket kan säkra vår befolkningstillväxt under överskådlig tid.

Begränsning av belastningen på Källbyverket

Istället för eller i kombination med en utbyggnad av Källby kan man överväga avlastning av Källby reningsverk genom att minska den avloppsvattenmängd som ska renas. Därigenom lämnas utrymme för den prognosticerade tillväxten i kommunen.

Reningsverket i Södra Sandby utgör en sådan möjlighet. Verket har idag ett tillstånd som medger en belastning av 7 900 pe (=personkvivalenter, något mindre än en person) och hade år 2022 en faktisk belastning uppgående till ca. 5 000 pe. I ett nytt, och ännu inte i anspråkstagat tillstånd (från 2015), medges en belastning om 15 000 pe från en ökad befolkning i befintligt upptagningsområde samt för anslutning i ett första steg av Flyinge och i ett andra steg av Revinge, Skatteberga och Harlösa.

Skulle Lund lämna VA SYD måste möjligheten noga prövas att också använda verket i Södra Sandby som avlastning för Källby genom anslutning av delar av norra Lund. Det renade vattnet från Södra Sandby leds idag via Sularpsån, vid nytt tillstånd direkt, till Kävlingeån, och påverkar alltså varken Källby eller Höje å.

Utanför Dalby finns rester av ett reningsverk som har stängts ner kvar. Annars var avsikten i tillståndsansökan från 2008 att verket skulle bibehållas för delrening. Detta framgår också i och omfattas av miljötillståndet. På sin väg mot Källby passerar idag avloppsvattnet från de östliga kommundelarna Dalby som förutom från Dalby också kommer från Veberöd, Genarp och Björnstorp samt Hemmestorp i Sjöbo kommun (och med möjlighet att även ansluta Torna Hällestad). Total möjlig anslutning motsvarar ungefär 20 000 personer.

Avloppsvatten från 21 000 användare i de östra kommundelarna till Källby.

Genom att för-rena vattnet redan i Dalby eller utveckla Dalby till ett modernt reningsverk skulle antalet personer som ur föroreningssynpunkt belastar Källbyverket minska med upp till ca 20 000, vilket klarar befolkningstillväxten under ganska många år. Det i Dalby renade vattnet kan sedan skickas i existerande ledning mot Lund och kopplas på avloppsnätet i Linerotrakten. En förbättring i Höje å kräver dock att det renade vattnet leds till en annan recipient, t ex via Södra Sandby till Kävlingeån. Denna möjlighet måste studeras vidare.

Om belastningen på Höje å bedöms bli för stor, finns alltid möjligheten att leda renat avloppsvatten från Källby reningsverk längs ån längre nedströms, där Höjeås tillstånd är bättre och ån bättre skulle tåla mera renat avloppsvatten. En ny ledning får då byggas parallellt med eller i ån från utloppet från dammarna. Vissa områden är

naturskyddsområden och en särskild utredning som fastställer sträckningen måste därför göras.

En sådan ledning innebär ju också att renat avloppsvatten skulle kunna nyttjas för jordbruket kring ån. Och skulle det behövas ett tillskott till vattenmängden i ån – som kan bli mycket liten under torrvädersförhållanden – kan ju en delmängd av Källbyvatten tillfälligt ledas till ån, så även t.ex. efter kraftiga regn med risk för stående, kraftigt förorenat jordbruksvatten i ån.

Den samlade avloppsvattenmängden som tillförs Källbyverket består av renodlat spillvatten från hushåll och industrier (ca 8 Mm³/år) och s.k. tillskottsvatten (ca 2 M m³/år) i form av inläckande grund- och dräneringsvatten samt direktillfört nederbördsvatten från felkopplade stuprör och hårdgjorda ytor.

Den tillförda avloppsvattenmängden (räknat som m³/d och m³/h) varierar över året och med nederbördssituationen. Det är dessa fluktuationer i mängden tillskottsvatten som svarar för variationerna. På relativt kort sikt kan man med insatser i ledningsnätet minska "toppflödena" och därmed blir förutsättningarna gynnsammare vad avser dimensioneringen av vissa delar av reningsverket.

En minskad tillförd avloppsvattenmängd ger även minskade föroreningsutsläpp. Mindre avloppsvattenmängd och bibehållen föroreningshalt ger lägre utsläppta föroreningsmängder.

Incitamentet för kommunen med ett bibehållet Källbyverk blir påtagligt när det gäller att minska vattenförbrukningen, vidta åtgärder på ledningsnätet och att successivt arbeta med t.ex. cirkulära lokala system typ bevattning. Sådana incitament kommer att saknas vid anslutning till ett större system typ Sjölunda.

Skulle vår ansökan om nytt miljötilstånd inte godkännas kan en befolkningsökning på upp mot 30.000 personer uppnås genom en utbyggnad av Reningsverket i Södra Sandby och återuppförandet av reningsverket i Dalby.

Höje å och dammarna

Dammsystemet vid reningsverket har ett "historiskt värde." Källby var det första reningsverket i Sverige med s.k. oxidationsdammar – anlagda på 1930-talet. Dammarna har sedermera nyttjats som polerande slutsteg i reningsprocessen för avskiljande av ev. partiklar i det renade vattnet, ytterligare denitrifiering och bakteriereduktion. Inte minst bakteriereduktionen i dammarna är stor.

Framtida provtagningspunkt för uppföljning av tillståndsgivna utsläppsvillkor för det renade avloppsvattnet förutsätts dock under alla omständigheterna ske i en punkt före dammarna, som sålunda blir ett utledningsområde.

Dammarna är en högintressant biotop för fågellivet. Området runt dammarna är ett populärt rekreationsområde sedan decennier tillbaka. Det faktum att renat avloppsvatten leds genom dammarna tycks inte ha varit någon "avskräckande" faktor i sammanhanget.

Framtida provtagningspunkt för uppföljning av tillståndsgivna utsläppsvillkor för det renade avloppsvattnet förutsätts dock under alla omständigheterna ske i en punkt före dammarna, som sålunda blir ett utledningsområde.

Dammarna är en högintressant biotop för fågellivet. Området runt dammarna är ett populärt rekreationsområde sedan decennier tillbaka. Det faktum att renat avloppsvatten leds genom dammarna tycks inte ha varit någon "avskräckande" faktor i sammanhanget.

Att avveckla Källbyverket innebär en påtaglig risk för negativa konsekvenser ur ett Höje-å-perspektiv genom att vattenföringen i ån under torrvädersperioder blir mycket låg. Men därutöver skulle en avveckling innebära att det kontinuerligt "rinnande" och förhållandevis varma vattnet genom dammarna skulle upphöra. Eftersom 70% av kväve- och fosforutsläppen i Höje å kommer från jordbruket och bara 15% från Källby och Staffanstorps reningsverk tillsammans skulle inte heller föroreningarna i ån minska dramatiskt.

Att i framtiden nyttja dammarna för dagvattenhantering bedömer vi som ett vågspel som kraftigt skulle försämra rekreativsvärdet i området. Stillastående dagvatten i dammar under torrperioder med successiv upplagring av oönskade slammassor på botten är verkligen ingen attraktiv lösning ur rekreativ- och landskapsbildssynpunkt. Partiklarna som avskiljs i dammsystemet kommer att sedimentera i dammarna och påverka vattenkvaliteten. Hur dammarna måste tömmas och regelbundet rensas är det ingen som talar om. Dessutom kommer ev. olja att flyta på ytan.

Att mot denna bakgrund hävda att *”Källby dammar ska hållas isfria, även om det varma vattnet från reningsverket försvinner. Därmed kan dammarna fortsätta att vara ett paradys för fåglar också under vintern”* är vilseledande och direkt felaktigt.

Utan reningsverket skulle naturvärdena runt dammarna och längs Höje ås vidare flöden avsevärt försämrats.

Källhänvisningar och redaktionell kontakt

Detaljerade källhänvisningar t ex om kostnader finns redan nu tillgängliga hos redaktören. Kontakta honom gärna för att få tillgång till specifik information.

* Summan 3,5 miljarder för tunneln och anslutning till förnyade Sjölunda (Maxima) kommer från redovisningar på Medlemsråd VA SYD 2021-08-31 och 2021-12-10 samt Förbundsstyrelsens möte 2023-03-17. Samma uppräkningsfaktor till dagens kostnadsnivå (+16%) som används av VA-Syds ekonomigrupp har här tillämpats. Lunds beräknade andel av Maxima är 22,6%.

** Storleksordningen 1 miljard för utbyggnaden av Källby baseras på tidigare utredningar uppräknade till dagens kostnadsnivå. Som jämförelse kan nämnas att aktuell budget för det pågående bygget av ett jämförbart reningsverk i Kristianstad ligger på 900 MSEK.

Redaktionell kontakt: Martti Niilekselä, martti.niileksela@lund.se